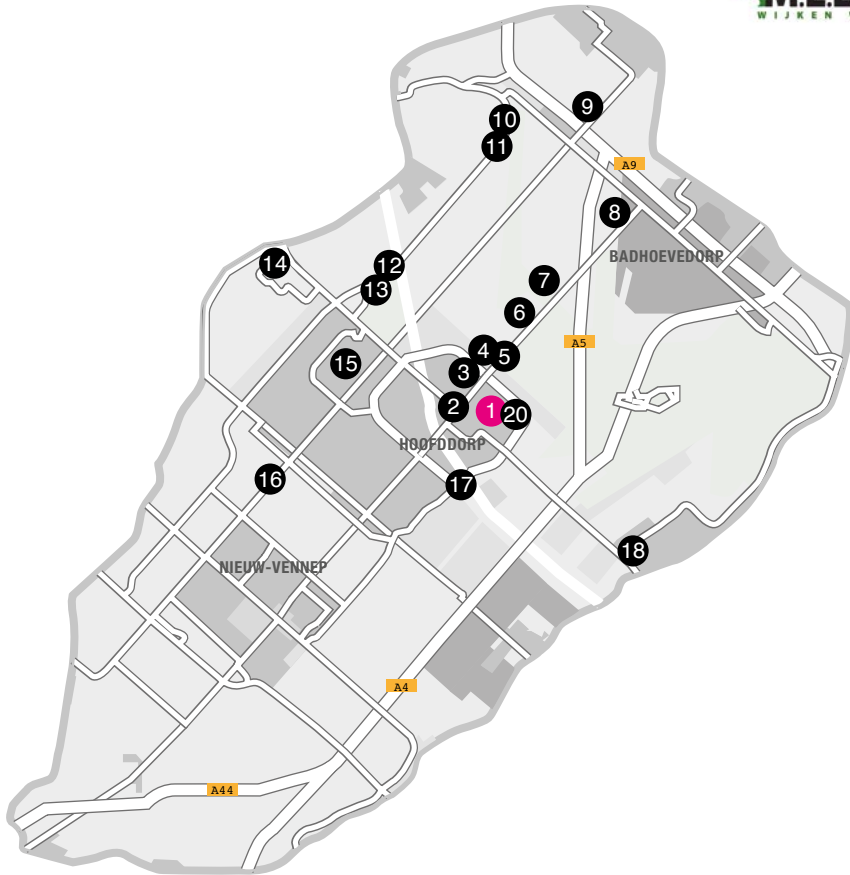

GPS-fietsroute 'Bomen om bij weg te dromen'

Lengte: circa 30 km

'Bomen om bij weg te dromen' is een serie fiets- en wandelroutes (evt. autoroute) langs bijzondere en monumentale bomen in de Haarlemmermeer

U wandelt, fietst of rijdt er met de auto vaak ongemerkt voorbij. Bomen die meestal al meer dan een eeuw figureren in de ontwikkeling van de Haarlemmermeer. Een aantal heeft de ontstaansgeschiedenis tot op heden meegemaakt en de oudste bomen - de essen bij de Eendenkooi in Vijfhuizen - hebben enkele eeuwen over het Haarlemmer Meer uitgekeken! Bomen die onze polder een groen gezicht geven, ons van zuurstof voorzien en van fijnstof verlossen. Velen zijn zo mooi en/of indrukwekkend, dat je er gemakkelijk bij wegdroomt. Er zijn veertien routes beschikbaar in ALLE delen van de Haarlemmermeer. Kijk voor een overzicht op www.stichtingmeergroen.nl

Een van de fietsroutes in de noordwesthoek van de Haarlemmermeer is uitgebracht in de vorm van een i-Tour. U kunt met uw smartphone de route downloaden en krijgt gesproken routebegeleiding. U kunt tijdens de fietstocht op uw telefoon ook filmpjes [▶] kijken van een aantal locaties op de route. Zorg ervoor dat uw accu volledig is opgeladen, voor u aan de fietstocht begint. (Download de printversie via www.stichtingmeergroen.nl als back-up mocht de accu het voortijdig begeven).

De route is circa 30 kilometer en loopt van heemtuin De Heimanshof (Wieger Bruinlaan 1-7, Hoofddorp) via het centrum van Hoofddorp naar Boesingheliede, Vijfhuizen, de Groene Weelde, Cruquius, de IJweg, de Hoofdweg, Iepenhof, het Wandelbos Hoofddorp terug naar De Heimanshof.

1 Intro (De Heimanshof)

'Bomen om bij weg te dromen' voert u langs 19 mooie plekjes in de Haarlemmermeer met monumentale en bijzondere bomen. Opvallend door hun leeftijd, omvang, vorm of het verhaal erachter. Het is een kleine selectie uit onze inventarisatie van bijzondere en monumentale bomen in de polder. Kijk dus goed om u heen tijdens het fietsen, en niet alleen naar de bomen. Op een aantal plaatsen nodigen wij u uit voor een wandeling. Respecteert u alstublieft eigen terreinen waarop mooie bomen staan. Op afstand zijn ze vaak beter te zien dan van dichtbij.

Het start- en eindpunt van deze fietstocht is De Heimanshof. Een heemtuin van 1.7 hectare met 220 soorten vooral inheemse bomen en struiken. In De Heimanshof is het jaar door van alles te ontdekken. De tuin laat u de rijke inheemse flora en daaraan verbonden diersoorten van een groot deel van Nederland zien. Naast de bomen en struiken loopt u langs akkers met historische gewassen, stinsenplanten, mossen, korstmossen, een natuur

ontdek- en speeltuin, een stukje Limburgs mergellandschap, vruchten en zaden, een kloostertuin, bijenstal. Teveel om op te noemen. Bij de ingang op nummer 1 vindt u het bezoekerscentrum De Kijkdoos. U kunt daar een plattegrond pakken om zelf de tuin door te lopen. In De Kijkdoos is allerlei informatiemateriaal in te zien of te koop waaronder het boekje '21 ontdekthema's in De Heimanshof'. De tuin is open op werkdagen, de derde zaterdagmiddag en eerste zondagmiddag van de maand, en in de periode van 15 april tot 1 oktober elk weekend van 13 tot 17 uur.

Gele kornoelje

Stap op de fiets en start uw tour door bij uitrit van De Heimanshof linksaf te slaan. Sla rechtsaf de Nieuweweg op. Sla aan het eind rechtsaf en fiets verder op het fietspad.

2 Kaukasische Vleugelnoot

Links van u, aan de overkant van de weg op de stoep, staat een indrukwekkende Kaukasische of gewone vleugelnoot. Deze 80 jaar oude boom heeft een stam van ruim vijf meter in omtrek op borsthoogte. De gewone vleugelnoot staat meestal alleen en heeft een dicht bladerdak waardoor er weinig onder kan groeien. Kijkt u eens naar de bast, deze heeft diepe groeven. Een andere eigenschap van de vleugelnoot, is dat hij breed uit groeit. Maar het belangrijkste kenmerk ziet u in mei; dan heeft de vleugelnoot gele bloemetjes. Deze hangen in langgerekte trossen aan de boom, als katjes aan een wilgenboom. In de loop van de tijd zwellen de trossen op. En daarna worden de vruchten zichtbaar en groeien er vleugels rondom de noten. Hieraan heeft de vleugelnoot zijn naam te danken.

Vervolg uw tour door verder rechtdoor te fietsen op het fietspad. Aan de linkerkant van de rotonde voor u, ziet u het Oude Raadhuis liggen. Neem de rotonde voor driekwart en stop bij het Oude Raadhuis.

3 Historisch centrum (Oude Raadhuis) U staat hier op een historische plek in de Haarlemmermeer. Hier ontstond het eerste dorp in de polder. Dit is het Oude Raadhuis uit 1867 en rechts daarnaast het Oude Kantongerecht uit 1911. Voor het Oude Raadhuis ziet u een fraaie verzameling van paardenkastanjes, een treurwilg en platanen. De grootste van deze platanen is 3,5 meter dik en ongeveer 80 jaar oud. Links van het Oude Raadhuis, aan de Hoofdvaart, staan twee prachtige beuken van ruim 100 jaar oud. Deze reuzen hebben een omtrek van bijna 3 en ruim 3,5 meter. Langs de Hoofdvaart staan nog meer bomen die de moeite waard zijn, zoals veel lindes en daartussen een aantal mooie Amerikaanse eiken. Deze eikensoort heeft grotere bladeren dan inheemse eiken met vierkante lobben. De eikels van de Amerikaanse eik zien er ook iets anders uit. Deze hebben een spits puntje waardoor ze als toltetje kunnen worden gebruikt.

Andere historische gebouwen rond dit plein zijn het Polderhuis uit 1913 en de Marktplaatskerk. Deze liggen aan de overkant van de rotonde, waar u net langs bent gefietst. Tussen het Oude Kantongerecht en het Oude Raadhuis staat een paardenkastanje van ruim 3 meter dik. Deze boom is rond 1900 geplant. Nog een historisch pand aan dit plein is hotel

de Beurs. Dit is de plek waar de boeren vroeger hun oogst verhandelden. Ook dit witte hotel aan de overkant van de rotonde valt onder de belangrijkste instellingen van het oude poldercentrum.

Fiets via de rotonde naar hotel de Beurs en sla daar rechtsaf de Hoofdweg op. Het water houdt u rechts van u.

4 Platanen

Voor het gebouw van Van Esch Wisse Notarissen, links van de weg, ziet u een paar indrukwekkende bomen. Dit zijn oosterse platanen. De dikste heeft een omvang van ruim 3,5 meter. Het is opvallend dat deze hier staan, want in de Haarlemmermeerpolder vindt u vooral gewone platanen. In de hele polder staan maar vier oosterse platanen, terwijl er duizenden gewone zijn. Er zijn geen westerse platanen in deze polder.

De plataan die u hier ziet, is een kruising tussen de oosterse en de westerse plataan, ook wel de Amerikaanse siccamore tree genoemd. De oosterse plataan heeft fijnere lobben in het blad en hij heeft 4 tot 6 bollen per bloeitak terwijl de gewone er 1 of 2 heeft.

Naast de platanen zijn er ook twee beuken waarvan de dikste bijna 3 meter dik is. Ook de linde met een omvang van ruim anderhalve meter is de moeite van het bekijken waard.

Fiets verder over de Hoofdweg West. Steek de Burg. Pabstlaan over. Fiets daarna verder rechtdoor op de Hoofdweg.

5 Monumentale treurbeuk

Langs deze weg staan twee van de opvallendste beuken uit de Haarlemmermeer. Hier aan het einde van het grasveld van Woodward, aan de andere kant van het hek, staat een van de mooiste, oude beuken uit de polder. Hij heeft een omtrek van bijna 5 meter en is 160 jaar oud. Ongeveer 200 meter verderop vlak voor het viaduct van de N201 ziet u de grootste treurbeuk van de polder. Deze boom met een omtrek van ruim 3 meter, staat voor de afrit van de rondweg. Zoals u ziet heeft de treurbeuk hangende takken. U kunt het verschil met een even oude gewone beuk goed zien. Want die staat ernaast.

Fiets na de oude treurbeuk bij de afrit, verder onder het viaduct door. Verderop links van de weg ligt de parkeerplaats van begraafplaats Wilgenhof. Fiets de parkeerplaats op.

6 Begraafplaats Wilgenhof

U bent nu bij begraafplaats Wilgenhof, een plek waar veel interessante bomen te vinden zijn. Stap even af en loop hier eens rustig rond. Via de groene poort op de parkeerplaats komt u bij de ingang van de begraafplaats. Loop alvast die kant op.

FILMPJJE

Op deze rustige plek midden in de polder kunt u een bezoek brengen aan openbare begraafplaatsen Wilgenhof uit 1937 en de daarachter gelegen Joodse begraafplaats Gan Hashalom. De openbare begraafplaats is ouder en daarom staan daar meer monumentale en interessante bomen. Aan de hoofdvaart domineren twee treurwilgen aan de vijver het beeld. De dikste is bijna 4 meter in omvang en dateert van de oprichting. De naam Wilgenhof geeft een relatie met wilgen aan. Op de oprijlaan staat een statige rij van circa 50 knotwilgen. Deze zijn niet zo oud. Op de begraafplaats zelf springen meerdere bomen in het oog. Een daarvan is de haagbeuk met zijn karakteristieke recht omhoog wijzende takken in de kroon. De dikste van de vijf haagbeuken is twee meter in omvang en is zo'n 80 jaar oud. In het centrum van de begraafplaats staat een aantal oude meidoorns. Die zijn op een bijzondere manier gesnoeid zijn met fotogeniek kronkelige hoofdtakken. Ook deze zijn minstens 80 jaar oud. Op het middenpad staan ook een paar mooie treurberken. De dikste is bijna twee meter in omvang. Berken worden meestal niet ouder dan 40 jaar, maar deze zouden 60 tot 70 jaar oud kunnen zijn.

Heeft u de begraafplaats en het filmpje bekeken? Vervolg daarna uw tour door vanaf de parkeerplaats linksaf te slaan en verder te fietsen op de Hoofdweg.

7 Paardenkastanje

Links van de weg op nummer 315 ziet u een stolpboerderij. Dat is best raar, want stolpboerderijen komt u normaal gesproken alleen in de kop van Noord-Holland tegen. Na de drooglegging van de Haarlemmermeer kochten boeren uit alle delen van het land grond in de nieuwe polder. En ze bouwden hun nieuwe boerderij in de stijl van hun geboortestreek. Daarom ziet u in deze polder zoveel verschillende boerderijtypes.

Aan de weg staat een van de mooiste en oudste kastanjabomen uit de Haarlemmermeerpolder. Hij heeft een omtrek van 4 meter en dateert uit de vroegste jaren van de polder. De boom is zeker 120 jaar en misschien zelfs wel 160 jaar oud. Deze boom heeft daardoor last van

ouderdomskwaaltjes. Door paddenstoelen is er rot ingetreden en is er niet zo lang geleden een boomdikke tak afgebroken. De boom houdt het geen 20 jaar meer vol. Maar zolang hij er staat kunt u genieten van zijn imposante omvang, ouderdom en de gedachte wat deze kastanje allemaal heeft meegemaakt.

Voor het huis staan ook mooie leizomerlindes. Deze zijn ongeveer 80 jaar oud en hebben een omvang van 120 centimeter. Links naast het huis staan tien grijze wilgen die ook al 80 jaar oud zijn. Deze bomen worden ook wel schietwilgen genoemd. De dikste van de wilgen heeft een omvang van ruim vijf meter.

Rechts van de stolpboerderij ligt ook een mooie hoogstamboomgaard. Hier ziet u twee walnotenbomen en vier goed onderhouden perenbomen. Ook deze bomen zijn zo'n 80 jaar oud en zijn ruim een meter dik.

Fiets verder op de Hoofdweg om uw tour te vervolgen.

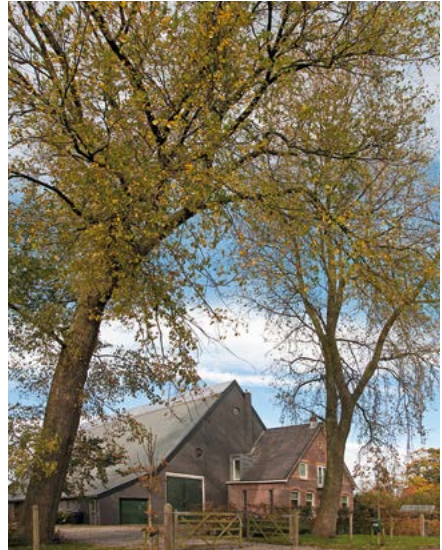
8 Boerderij Nieuwerkerk

Links van de weg op nummer 151 ligt de boerderij Nieuwerkerk. Deze boerderij is vernoemd naar het dorpje dat hier een paar honderd jaar geleden lag. Rond 1700 is het dorpje tijdens verschillende stormen verzwolgen door de 'Waterwolf', zoals het Haarlemmermeer ook wel genoemd werd.

Deze boerderij was één van de weinige huizen die de stormen heeft weerstaan. Dat kwam omdat hij op een kerkhofterp gebouwd is en dus hoger lag dan de rest van Nieuwerkerk. Dat weten we omdat er wel eens een stuk grafsteen op het land van Nieuwerkerk is bovengeploegd. Ook troffen de boeren hier vaak stukken skeletbeenderen aan tijdens het rooien van aardappelen. De huidige boerderij is

gebouwd in 1921. Daarbij is het oorspronkelijke 'gebroken' dak vervangen door een puntedak.

Voor de boerderij, links naast de oprijlaan, staat de oudste iep van de Haarlemmermeer. Hij heeft een omvang van 3,5 meter. Naast deze iep staat een Canadese populier van de zelfde grootte die veel minder oud is. In heel Nederland zijn maar zeven iepen met een grotere omvang. Gezien de leeftijd en diktes van de andere iepen, is dit exemplaar in 1921 als tien tot twintig jarige boom hier geplant. Hij is dus ruim 100 jaar oud. Deze leeftijd is heel bijzonder. Nederland is in deze periode namelijk 3 tot 4 keer geteisterd door de iepenziekte. Deze uitbraken kostten 90 tot 98 procent van de iepen het leven. Deze iep moet dus bijna wel iepenziektebestendig zijn.

Kijkt u ook nog even naar een andere monumentale boom rechts van de boerderij aan de slootkant. Daar staat een zwarte populier van ongeveer 80 jaar oud en een omvang van 3 meter. Dit is een van de oudste en dikste in de polder.

Vervolg uw tour door verder te fietsen op de Hoofdweg. Steek de drukke weg over en sla daarna linksaf op de Schipholweg. Steek bij de stoplichten de weg over en fiets verder rechtdoor op de Schipholweg. Fiets bij de rotonde schuin rechtdoor de Spaarwouderweg op. Sla linksaf, het bruggetje over.

9 Oudste beuk

Deze twee boerderijen, aan de linker- en rechterkant van de weg zijn een van de eerste boerderijen die in de drooggelegde Haarlemmermeerpolder gebouwd werden. Dat betekent dat hier ook veel oude bomen te vinden zijn.

FILMPJE

Boerderijen Boerhaave en de Eersteling. Dit waren een van de eerste boerderijen die in de polder werden gebouwd. Bij de boerderijen werden altijd symbolisch een paar bomen geplant. De bedrijfsgebouwen van deze boerderij zijn nieuw. De bewoners hebben generaties lang goed voor hun bomen gezorgd. De mooiste van het hele erf die u vanaf de Kromme Spieringweg kunt bewonderen, is de oudste rode beuk van de polder: ruim 170 jaar oud. Deze beuk heeft inmiddels een stamomvang van meer dan vijf meter. Naast de beuk staat een indrukwekkende kastanje van ruim drie meter omvang die even oud zou kunnen zijn. Verder staan op en rond het erf grote aantallen esdoorns, kastanjes en een zomereik. Deze zijn ongeveer 80 jaar oud en rond de twee meter in omvang.

Fiets nadat u het filmpje heeft bekeken terug richting het bruggetje en sla rechtsaf de Spaarwouderweg op. Sla rechtsaf op het fietspad naast de rotonde. Fiets door de fietstunnel. Neem de rotonde ¾, u fietst nu op de Kromme Spieringweg

10 Amerikaanse eik

Voor de woning op nummer 289 staat een Amerikaanse eik met een omtrek van ruim 3,5 meter. Deze boom is geplant in 1903. Amerikaanse eiken hebben als kenmerk dat ze breed uitgroeien. Dat ziet u goed terug bij deze boom. En u ziet ook wat dit voor voordelen heeft. Aan verschillende boomdikke horizontale zijtakken hangen schommels. Dat maakt deze boom tot de ideale speelboom voor groot en klein. Hij is daarom zelfs al eens op televisie geweest.

Fiets verder rechtdoor op de Kromme Spieringweg.

11 Eendenkooi Stokman (Kromme Spieringweg 355)

U heeft net gemerkt dat de Kromme Spieringweg zijn naam eer aan doet. Zo'n bochtige weg is heel bijzonder in de Haarlemmermeer. Want de meeste wegen in deze drooggelegde polder zijn lang en recht. De Haarlemmermeer is in 1852 drooggelegd. De oudste bomen zouden dus 160 tot 180 jaar oud moeten zijn. Toch zijn er ook oudere bomen in de polder. Want de ingenieurs die de polder drooglegden, volgden de grillige oever van het natuurlijke meer niet helemaal. Zij polderden ook een paar eilandjes en schiereilanden in. U fietst nu op één van die ingepolderde schiereilanden. Ziet u aan uw rechterhand, zo'n honderd meter van de weg, een groep bomen en struiken

FILMPJE

liggen? Dit is een eendenkooi. Ook deze eendenkooi is ouder dan de polder zelf. Net als veel van de bomen hier.

Op dat schiereiland lag al vanaf 1701 een eendenkooi. Deze eendenkooi is sinds 1757 in beheer van dezelfde familie, de familie Stokman. De boomsingels van essen rond de eendenkooi (voor luwte op de kooikerplas) zijn al die 321 jaar om de 10 jaar als essenhakhout beheerd en afgezaagd. Deze essen zijn dus echt de alleroudste bomen in de Haarlemmermeer. Ze worden bijna allemaal al ruim 300 jaar op kniehoogte afgezaagd en daardoor zijn de individuele bomen in een soort losse boomcirkels uiteengevallen. De samenhang is meestal nog wel goed te zien. Bij de ingang van de kooi staat een exemplaar dat slechts één keer op 3 - 4 meter hoogte is 'geknot'. Deze had in 2012 een stam van 4,5 meter in omvang. Vanwege het vangstseizoen van de eenden kunt u alleen in de periode half april tot eind mei een bezoek brengen aan de eendenkooi. Kijk hiervoor op de site van Landschap Noord-Holland die eigenaar is van de eendenkooi. www.landschapnoordholland.nl/gebied/eendenkooi-stokman. Een bezoek aan deze hakhoutessen van 320 jaar oud loont echt de moeite, niet alleen om de bomen maar ook om de andere natuurlijke rijkdommen en de traditie van het kooikersbedrijf.

Vervolg uw tour door verder te fietsen op de Kromme Spieringweg. Fiets op de kruising recht door op de Kromme Spieringweg. Sla rechtsaf de Spieringweg op. Als u uit het tunneltje komt fietst u de Geniedijk op.

12 Wilhelminaboom

Deze militaire dijk is in rond 1900 aangelegd als onderdeel van de Stelling van Amsterdam. Deze verdedigingslinie loopt in een cirkel met een straal van 15 tot 20 kilometer om Amsterdam heen. De Stelling van Amsterdam bestond net als de Hollandse Waterlinie, uit forten en weilanden die onder water gezet konden worden. Het water in de polders stond dan een halve meter hoog; te diep om te lopen en te ondiep om te varen. In 1963 verloor de Stelling van Amsterdam zijn militaire status. Niet lang daarna, in 1996 zette Unesco de Stelling van Amsterdam op de Werelderfgoedlijst. Wanneer u zo verder fietst, heeft u goed zicht op het fort Vijfhuizen. Dit is een van de drie grote forten op de Geniedijk in de Haarlemmermeer.

Links van de weg, net voor de weg naar het Kunstfort, staat de Wilhelminaboom. Deze zomerlinde met een mooi hekwerk is in 1923 geplant ter herinnering aan het 25-jarig ambtsjubileum van koningin Wilhelmina. Zij is gekroond in 1898. Daarom ziet u dit jaartal op het hekje staan. De linde is twee meter dik en 100 jaar oud.

Fiets verder rechtdoor om uw tour te vervolgen. Links van de weg ziet u het park de Groene Weelde liggen. Fiets links de parkeerplaats van de Groene Weelde op.

13 Mammoetboom

De Groene Weelde is een natuurgebied met 250 hectare groen. Het is aangelegd voor de Floriade in de Haarlemmermeer in 2002. Het gebied is dus niet zo oud. Maar er is wel iets leuks te ontdekken. In de Groene Weelde zijn ongeveer 25 mammoetbomen geplant; u kent deze woudreuzen waarschijnlijk beter als Sequoia's. Drie van deze bomen staan op 100 meter van het parkeerplaatsje. Wilt u deze eens bekijken? Sla dan op de ronde parkeerplaats verderop, rechtsaf het paadje op.

De Sequoia's zijn rond 1995 op 20 jarige leeftijd geplant. Deze bomen zijn beroemd omdat ze 1.000 tot 3.000 jaar oud kunnen worden. Wilt u iets bijzonders ervaren? Raak de schors van deze mammoetboom maar eens aan. We verklappen nog niet wat er bijzonder aan is! U kunt er gerust tegenaan slaan of de boom een flinke dreun met uw voorhoofd geven.

Fiets nadat u de Sequoia's hebt gezien vanaf hier verder op de Spieringweg. Sla na de parkeerplaats rechtsaf het fietspad op. Dit fietspad loopt links van de parkeerplaats van de golfclub. Volg het fietspad langs de slagboom. Fiets met het fietspad rechtsaf en meteen weer linksaf. Sla linksaf op de dijk.

14 Theehuis Cruquius / gemaal

Koning Willem I stelde in 1837, na twee gevaarlijke stormen, een staatscommissie in voor het droogmaken van de Haarlemmermeer. De droogmaking op stoomkracht was in die tijd een gigantische karwei. Het werd een prestigeproject dat Nederland het industriële tijdperk inloodde. Er waren drie stoomgemalen nodig om het meer leeg te malen. De Leeghwater, de Lijnden en de Cruquius. Wanneer u zo verder fietst, ziet u het gemaal Cruquius links liggen. In 1932 werd dit gemaal stilgelegd en ingericht als museum van de industriële geschiedenis. En de opzichterswoning, hier links van de weg, werd een theehuis. En zoals u ziet, is het dat nu nog steeds.

In 1840 begon de droogmaking van de Haarlemmermeer met het graven van de 63 kilometer lange ringvaart en ringdijk. In 1845 startte men met de bouw van het Cruquius-gemaal. Daarna duurde het 3 jaar en 3 maanden om het gigantische Haarlemmermeer helemaal leeg te pompen. In totaal kostte de droogmaking ruim 10 miljoen gulden.

Rond het theehuis staan imposante bomen en struiken die rond 1849 geplant zijn. Bijvoorbeeld de twee indrukwekkende zomereiken aan beide kanten van het theehuis. Deze grote bomen hebben een omvang van rond de 3 meter. Aan de

oprijlaan naar de parkeerplaats staat een rij mooie essen, waarvan de eerste bijna 2,5 meter dik is. Ook ziet u een aantal hulst- en taxusstruiken bij het theehuis staat. Deze groeien niet zo hard als de eiken, maar zijn waarschijnlijk wel even oud. De grootste hulststam is een meter en de grootste taxus 1,5 meter dik. De buxus groeit nog langzamer dan de taxus.

Let u zo eens op de groep buxussen tussen het theehuis en het gemaal. De dikste buxus is maar 50 cm dik maar toch ruim 150 jaar oud. Toen tientallen jaren geleden één van de buxusstruiken doodging, heeft de groengroep van het museum een huzarenstukje uitgehaald. Zij hebben een 120-jarige buxus van een andere plek gezond en wel verplant naar deze plek. Waar liefde en aandacht al niet goed voor is! Bij deze buxus staat een bord.

Steek bij de stoplichten de weg over en sla daarna linksaf het fietspad op. Steek over bij de stoplichten en fiets verder rechtdoor op het fietspad. Fiets onder het viaduct door. Fiets verder rechtdoor bij de stoplichten. Sla na de bocht naar beneden, linksaf op het fietspad.

Houd bij de splitsing van fietspaden links aan en fiets verder op het fietspad dat parallel loopt aan de busbaan. Volg het fietspad door de

tunnel en houd daarna op de splitsing links aan het fietspad op dat parallel loopt aan de busbaan. Sla rechtsaf en fiets de woonwijk binnen. Sla linksaf en volg het fietspad. Sla rechtsaf de IJweg op.

15 Oude boerderijen

Er zijn verschillende interessante oude boerderijen op de IJweg, de weg waar u nu op fietst. Deze historische boerenbedrijven hebben hun monumentale bomen en huis weten te bewaren. We pikken er drie uit.

Ten eerste de Louisa-hoeve uit 1895 op nummer 1013. Deze boerderij ziet u hier aan de rechterkant van de weg. Op het boeren erf staan 12 indrukwekkende populieren uit 1930. Deze bomen hebben een omtrek van bijna 4 meter. Ook staan er vier lindes uit 1895 van circa 1,70 dik.

Een paar honderd meter verderop, aan de linkerkant van de weg op nummer 1092, ligt boerderij Onze Lust. Hier staat een paardenkastanje van 3 meter dik uit 1856. De tuin wordt onderhouden als stinzenplantentuin met veel wilde bolgewassen in het voorjaar. De volgende hoeve rechts is De Stad Zaandam uit 1857 op nummer 1071. Hiervan is alleen het dak in de loop der tijd vervangen. Langs de oprijlaan staan mooie kastanjes van 2,5 meter dik en een alleenstaande kastanje naast het huis uit 1857 van ruim 3,5 meter dik.

Boerderij Stad Zaandam

Vervolg uw tour door verder te fietsen op de IJweg. Fiets rechtdoor op de kruising. Steek de rotonde rechtdoor over.

16 Dikste wilg

Links van de weg, op nummer 1362, ziet u boerderij De Knap. Op het erf van deze leegstaande boerderij treffen we de dikste boom van de hele polder aan. Het is de wilg die aan het begin van de inrit staat. Deze boom heeft vier enorme boomdikke armen waar nog nooit een zaag in is geweest. Deze bijzonder indrukwekkende boom is maar liefst 9 tot 9,5 meter dik. Doordat de 'zijstammen' op lage hoogte groeien, is de meting op borsthoogte wel iets gekleurd. Maar dan nog, is de doorsnee van de boom erg indrukwekkend.

De boerderij is gebouwd in 1876. Daarmee zou de wilg zo'n 140 tot 150 jaar oud kunnen zijn. Op het erf staan nog meer indrukwekkende bomen. Bijvoorbeeld twee kastanjes van bijna vier en ruim drie meter dik, die ook zeker 140 tot 150 jaar oud zijn. Ook staan er verderop het erf nog twee uit de kluiten gewassen wilgen met rechtopgaande stammen van ruim 5 en bijna 4 meter omvang.

Fiets weer terug naar de stoplichten en sla daar rechtsaf de Bennebroekerweg op. Sla voor het water linksaf de Hoofdweg op. Fiets verder op de Hoofdweg. Volg het fietspad rechtdoor en houdt het water aan uw rechterhand. Fiets door de tunnel verder rechtdoor. Houdt het water aan uw rechterhand. Steek de weg over en fiets verder rechtdoor op het fietspad langs de molen. Sla na de molen rechtsaf, het bruggetje over. Steek de weg over en sla linksaf op het fietspad langs de hoofdweg. U hebt nu het water aan uw linkerhand. Sla rechtsaf op de weg voor het witte kerkje. Rechts ziet u begraafplaats Iepenhof. Fiets tussen de paaltjes door naar de parkeerplaats rechts van de weg.

17 Begraafplaats Iepenhof

Begraafplaats Iepenhof bij de (witte) Hoofdvaaierkerk stamt uit 1855. Zowel de begraafplaats als de pastorie staan op een terp. Door de iepenziekte is er maar één van de oorspronkelijke iepen overgebleven, een pluimiep. Die mag er ook zijn met zijn omvang van ruim 3,5 meter. Een pluimiep of zwarte iep is een cultivar van een ruwe iep, ook wel bergiep genoemd. De voet van de boom is bijzonder breed uitgegroeid en heeft veel wortelopschot. Er staan vier prachtige ginkgo's of Japans tempelbomen; de dikste is 3,46 meter en dateert van de stichting van het kerkhof. Achterop het kerkhof staat de enige tulpenboom die wij in de Haarlemmermeer hebben gevonden. Hij is 1 meter in omtrek en mogelijk 30 tot 40 jaar oud. De tulpenboom ontleent zijn naam aan de tulpvormige bladeren en heeft grote bloemen. Deze soort wordt vaak verward met de magnolia, die ook grote bloemen heeft.

FILMPJE

Op het kerkhof en rond pastorie staan veel taxusbomen en robinia's ofwel valse acacia. De robinia krijgt op latere leeftijd een diepgegroefde bast en kronkelige takken, wat hem een 'doorleefd' karakter geeft. Op het kerkhof staat een exemplaar van bijna drie meter omtrek. Ook de essen zijn goed vertegenwoordigd. Een monumentaal exemplaar staat net buiten het hek en is ruim 100 oud. Verder ziet u de zuilvormige watercipres en daarnaast de dikste Spaanse aak of veldesdoorn uit de polder. Deze soort wordt niet zo groot als de gewone esdoorn maar is met zijn stamdikte van 2,5 meter zeker uit de stichtingsperiode. Kijk ook naar de mooie beuken rondom de pastorie, de zomereik, treures, esdoorn en de bonte esdoorn. Tot slot wijzen we u nog op twee oude lindes van twee meter omtrek. Het zijn de enige Krimlindes die we in de polder gevonden hebben. Het is een kruising tussen een zomer- en winterlinde met glanzende bladeren die zeer veel bloemen dragen.

Voet krimlinde

Vervolg uw tour door vanaf de parkeerplaats rechtsaf te slaan en rechtdoor te fietsen op de Cor van de Meerstraat. Steek de drukke weg over en fiets verder rechtdoor op de Piratenweg. Fiets in de bocht verder op het fietspad aan de linkerkant van de weg. U fietst nu langs het Wandelbos met links het oude deel uit 1935 en rechts het jongere deel uit 1975. U kunt best even een kijkje nemen in het oude deel waar veel schitterende bomen zijn.

Taxus

18 Wandelbos/fruituinen Hoofddorp

Het oudste deel van het Wandelbos is samen met het naast gelegen fruituindemonstratiebedrijf aangelegd tussen 1935 en 1939. Stedenbouwkundig ontwerper Wieger Bruin heeft het gebied vormgegeven. Het is aangelegd door werklozen en heeft als voorbeeld gediend voor een ander, veel bekender werkverschaffingsproject, namelijk het Amsterdamse Bos. Het wandelbos is aangelegd op de oude vuilnisbelt van Hoofddorp. Achter het Wandelbos ligt

kinderboerderij de Boerenzwaluw en links naast het wandelbos het andere deel van de demonstratieboomgaard. In deze boomgaard mag vrij geplukt worden.

Dit wandelbos is 80 jaar oud. De oudste bomen zijn op ongeveer 20-jarige leeftijd aangeplant. Dus er zijn hier bomen van een eeuw oud. Helaas kunnen we niet alle bomen van dit oude deel behandelen; het zijn er simpelweg te veel.

Geniet zo van uw wandeling door dit oudste bos van de Haarlemmermeer. U vindt er een reigerkolonie met inwonende lepelaars en in het voorjaar een beginnende stinzenplantenbegroeiing. Natuurlijk komt u hier ook veel bijzondere bomen tegen. Bijvoorbeeld vier Kaukasische vleugelnoten, platanen, kastanjes, beuken, essen en een enorme wilg van 5 meter in omtrek. Ook vindt u in het Wandelbos twee moerascipressen.

Stamomvang plataan

Houd in het Wandelbos links aan en dan komt u uit bij de kinderboerderij aan de Boslaan. Rijd de Boslaan uit tot de kruising met de Kruisweg.

19 Boslaan

Links en rechts op de Kruisweg staan 2 mooie bomen. 20 meter naar links staat de dikste Italiaanse populier uit de polder. Deze is 30 meter hoog en is 4,5 meter dik. 20 m naar rechts staat een prachtige meerstammige conifeer met een stamdikte van bijna 3,5 meter.

Italiaanse populier

Conifeer

Vervolg uw tour door de het fietspad langs de Kruisweg links te volgen. Tot de kruising met de Nieuweweg. Sla daar rechts af en fiets rechtsdoor.

20 De Heimanshof

U bent nu weer aangekomen bij De Heimanshof. Dit is het startpunt en het eindpunt van uw tour. Tijdens deze fietstocht door de Haarlemmermeerpolder heeft u kunnen genieten van de mooiste bomen. Niet alleen heeft u deze reuzen van de polder met eigen ogen bekeken, u heeft ook de verhalen ontdekt achter deze indrukwekkende bomen.

We hopen dat u heeft genoten van de tour 'Bomen om bij weg te dromen'. Als u vragen of opmerkingen heeft, loopt u gerust eens binnen bij De Heimanshof. Wij zijn erg benieuwd naar uw ervaringen en horen die graag onder het genot van een kopje koffie of thee. De Heimanshof is open in de ochtend, op woensdagmiddag en in het zomerseizoen iedere middag in het weekend.

Er zijn nog 13 wandel- en fietsroutes langs monumentale bomen in de Haarlemmermeer. Kijk op www.stichtingmeergroen.nl voor een overzicht.

Colofon

Bomen om bij weg te dromen is een project van Stichting M.E.E.RGroen in samenwerking met De Heimanshof.

De routes zijn te downloaden via www.stichtingmeergroen.nl

Tekst: Franke van der Laan en Ans Röling.

Vormgeving: Member Since. Foto's: Ans Röling, Kees van der Veer.

JANUARI 2015

Mogelijk gemaakt door de provincie Noord-Holland.

